

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Enhed: Kommunaløkonomi
Sagsbeh.: DEPHVJ
Sags nr.: 1108948
Dok. Nr.: 895937
Dato: 26. april 2012

Høringsnotat til Folketingets Kommunaludvalg vedrørende forslag til lov om frikommuner

Modtagne høringssvar

Økonomi- og Indenrigsministeriet har modtaget i alt 79 høringssvar.

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 59) har meddelt, at de har bemærkninger:

Advokatrådet, Amatørernes Kunst og Kultur Samråd (AKKS), Arkitektskolen Aarhus, Blå Kors Danmark, BUPL, Daghøjskoleforeningen, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Lærerforening, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Friskoleforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Medier, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Datatilsynet, DATS – Landsforeningen for dramatisk virksomhed, De Offentlige Tandlæger, De Samvirkende Købmænd, Det kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, Efterskoleforeningen, Ergoterapeutforeningen, FOA – Fag og Arbejde, Folkeligt Oplysnings Forbund, Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Frie Skolers Lærerforening, Fritid og Samfund, Fritidshusejernes Landsforening, Fritidssamrådet i Danmark, FTF, Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune, Gymnasieskolernes Rektorforening, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheorganisation, KL, KMD, Kulturelle Samråd i Danmark, Landsforeningen af ungdomsskoleledere, Lægeforeningen, Odense Kommune, Odsherred kommune, Offentligt Ansattes Organisationer (OAO), Rådet for Socialt Udsatte, Skolelederforeningen, Uddannelsesforbundet, Ungdomsskoleforeningen, Vejle Kommune, Viborg Kommune, Ældre Sagen, Ældremobiliseringen.

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 20) har meddelt, at de ikke har bemærkninger:

Akademikernes Centralorganisation, Banedanmark, Byggeskadefonden, Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark (CAD), CO-industri, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Fjernvarme, Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Frederiksberg Kommune, FSR – Danske Revisorer, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark, Lilleskolerne, Realdania, SikkerhedsBranchen, Syddansk Universitet.

Det bemærkes, at Dansk Arbejdsgiverforening har tilkendegivet, at lovforslaget falder uden for Dansk Arbejdsgiverforenings virkefelt, og at foreningen derfor ikke ønsker at afgive bemærkninger til lovforslaget. Forbrugerrådet har meddelt, at lovforslaget ligger uden for rådets interesseområde, hvorfor rådet vil undlade at for-

holde sig hertil. KTO oplyser, at organisationen ikke har bemærkninger, idet forslaget ikke skønnes at have konsekvenser for ansatte i kommuner og regioner.

Bemærkningerne fra Gentofte Kommune er afgivet med forbehold for kommunalbestyrelsens endelige godkendelse på møde den 30. april 2012. Høringssvarene fra Odense og Viborg Kommuner er endelig godkendt på møder den 25. april 2012. Høringssvaret fra Danske Regioner er foreløbigt og afgivet med forbehold for den politiske behandling i Danske Regioners bestyrelse.

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 381) har ikke afgivet høringssvar:

112-sekretariatet, 3F - Fagligt Fælles Forbund, 92-gruppen, Affald Danmark, Akademiet for de tekniske videnskaber, Akademisk Arkitektforening, Alkoholpolitisk Landsråd, Alzheimerforeningen, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Antenne-, satellit- og kabel-tv-branchens fællesorganisation (ASK), Anvendt Kommunal Forskning (AKF), AOF Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforbundet, Arkitektskolen i Århus, Asfaltindustrien, BAT-Kartellet, Batteriforeningen, Bedre Psykiatri, Bekæmpelsesmiddelrådets medlemmer, Benzinforhandlerens Fælles Repræsentation, Beskæftigelsesrådet, Bips, Boligselskabernes Landsforening, Boverket, Sverige, Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Brancheforeningen for bygningsagkyndige og energikonsulenter, Brancheforeningen SPT, Brunamal, Island, Bryggerforeningen, By og Havn, Byfo, Byggecenter, Byggefagenes Kooperativ Landssammenslutning, Byggeriets Evaluerings Center, Byggesocietetet, Byggeteknisk Etat, Norge, Bygherreforeningen i Danmark, Bygningskultur Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Børnerådet, Campingrådet, Center for Indeklima og Sundhed i Boliger, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Coop Danmark, COWI, DAKOFA (Dansk Kompetencecenter for Affald), Danmarks Almene Boliger, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Cykel Union, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Farve- og Limindustri, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Lejerforening, Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Akvakultur, Dansk Amatør Teater Samvirke, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Amatør-Musik Union, Dansk Autogenbrug, Dansk Automobil Sports Union (DASU), Dansk Blinde Samfund, Dansk Botanisk Forening, Dansk Bygningsinspektørforening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Camping Union, Dansk Cyklist Forbund, Dansk Ejendoms-mæglerforening, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Entomologisk Forening, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Fåreavl, Dansk Gartneri, Dansk Gasteknisk Center, Dansk Handicap Idræts-Forbund, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Journalistforbund, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Jægerforbund, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Landboudom, Dansk Marketing Forum, Dansk Metal, Dansk Mode og Textil, Dansk Navigatørforening, Dansk Oplysnings Forbund, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn, Dansk Postordre Handel, Dansk Producentansvarssystem (DPA-System), Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Sejlunion, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Skovforening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Solvarme Forening, Dansk Sportsdykker Forbund, Dansk Standard, Dansk Tandlægeforening, Dansk Tandplejerforening, Dansk Taxi Råd, Dansk Total Distribution, Dansk Transport og Logistik, Dansk Ungdoms Fællesråd, Dansk Vand- og Spilde-

vandsforening, Dansk Vandrelaug, Dansk Varmeservice, DVS, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Anlægsgartnere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Busvognmænd, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Havne, Danske Landskabsarkitekter, Danske Maritime, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Mediers Forum, Danske Orkesterdirigenter, Danske Overfladebehandlere, Danske Råstoffer, Danske Skoleelever, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, Danske Udlejere, DANVA, De Danske Skytteforeninger, De Samvirkende Invalideorganisationer, De Samvirkende Menighedsplejer, DELTA, Den Danske Dommerforening, Den Danske Dyr lægeforening, Den Danske Landinspektørforening, Den Danske Nationalkomité for Geologi, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Fjerkræraad, Det Storkøbenhavnske Vejnavnesamarbejde, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, DHI, DI - Organisation for Erhvervslivet, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, DONG Energy, DS Håndværk og Industri, Dyrenes Beskyttelse, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendomsforsikringen Danmark, Ejerlejlighedernes Landsforening, Ellen Margrethe Basse, Aarhus Universitet, Elretur, Elsparefonden, Emballageindustrien, Energi- og olieforum, Energiforum Danmark (Foreningen for energi og miljø), Energiklagenævnet, Energinet.dk, Energitilsynet, Energitjenesten, EnviNa, Erhvervslejernes Landsorganisation, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, ETA-Danmark A/S, Falcks Redningskorps, Feriehusudlejernes Branche-forening, Ferskvandsfiskeriforeningen, Finansrådet, Folia, Folkeuniversitetet, Folkevirke, , Forbundet Træ- Industri-Byg i Danmark (3F), FORCE Technology, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Byplanlæggere (FAB), Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Danske Interaktive Medier (FDIM), Foreningen af Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Danske Privathavne, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af Fredningsnævnsformænd i Danmark og disses suppleanter, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i kommunerne (EnviNa), Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen af Varmepumpefabrikanter i Danmark, Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forsikring og Pension, Friluftsrådet, Genvindingsindustrien, Geoforum Danmark, Godkendt teknologisk Service (GTS), Grafisk Arbejdsgiverforening, Green Network, Greenpeace Danmark, Grønne Familier, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, Hedeselskabet, Helle Tegner Anker, Københavns Universitet, HE-sekretariatet, HK Handel, HK Kommunal, HORESTA, HMN Naturgas I/S, Husholdnings- og Håndarbejdsskolerne, Håndværksrådet, ICC Danmark, IKA - Foreningen af Offentlige Indkøbere, Ingeniørforeningen IDA, International Transport Danmark (ITD), Journalisthøjskolen, Jydske Grundejerforeninger, Kalk- og Teglværksforeningen, KFUMs Sociale Arbejde i Danmark, , Klagenævnet for Udbud, Kolonihaveforbundet, Komiteen for Sundhedsoplysning, Kommunal- og regionaldepartementet, Norge, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunekemi A/S, Kommunernes Landsforening, Konkurrencerådet, Konstruktørforeningen, KREVI, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kyst, Land & Fjord, Københavns Brandvæsen, Københavns Lufthavne A/S, Københavns Universitet, LandBoUng-

dom, Landdistrikternes Fællesråd, Landsbyggefonden, Landsbyrådet, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Landsforeningen for Gylleramate, Landsforeningen af Kliniske Tandteknikere, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud (LOS), Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Lænken, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lejeorganisationen BOSAM, Lejernes Landsorganisation, Let Byrder, Liberale Erhvervs Råd, Liberalt Oplysnings Forbund, Lægemedelindustriforeningen (LIF), Medicoindustrien, Mejeriforeningen, Miljøministeriet, Finland, Musisk Oplysningsforbund, Nationalpark Mols Bjerge, sekretariatet, Nationalpark Thy, sekretariatet, Nationalpark Vadehavet, sekretariatet, Natur- og miljøklagenævnet, Natur og Ungdom, NCC, NETOP - Netværk for Oplysning, NOAH, Novo Nordisk A/S, Oplysningsforbundenes Fællesråd, Organisationen af Selvejende Organisationer, OSI, Parcelhusejernes Landsforening, Patientforeningen i Danmark, PET, Peter Pagh, København Universitet, Plan Energi, Plastindustrien, Politiforbundet i Danmark, Post Danmark A/S, Praktiserende Landinspektørers Forening, Psykiatريفoreningernes Fællesråd i Region Hovedstaden, Pårørendegruppen for svage ældre, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, RenoSam, ReturBat, Rigsarkivet, Rigspoliti- chefen, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rockwool International A/S, RUC (Roskilde Universitetscenter), Rådet for Danske Campister, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for frivilligt socialt arbejde, Rådet for Større Badesikkerhed, Sammenslutningen af Danske Småøer, SBS Byfornyelsesselskabet, Schneider Electric Buildings Denmark A/S, Skole og Samfund, Skorstensfejerlauget, Skov & Landskab (KVL), SIND, Skovdyrkerforeningerne, Småskovforeningen Danmark, Socialistisk Oplysningsforbund, Socialpædagogernes Landsforbund, Spildevandsteknisk Forening, Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S (SKI), Statens Byggeforskningsinstitut, Statens Lufthavnsvæsen, Statistikanerkendelsesudvalget, Tekniq installatørernes organisation, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Telekommunikationsindustrien i Danmark, Træinfo, TUN – Trælasthandlerunionen, Ungdomsringen, UNHCR, Uniscrap, Vejdirektoratet, VELTEK, Velux, Verdens Skove, Vesthimmerlands Kommune, Videntretet for Landbrug, Vinduesindustrien, Visit Denmark, VKR-holding, WWF - Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Ålborg Portland, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet

Bemærkninger til lovforslaget

I det følgende foretages en tværgående gennemgang af de centrale bemærkninger, som er fremkommet i høringsvarene.

Der er udover de punkter, som omtales i det følgende, på baggrund af ministeriets egen kvalitetssikring af lovforslaget indarbejdet en række mere tekniske, herunder lovt tekniske, ændringer i lovforslaget inden fremsættelsen.

Generelle bemærkninger

Flere foreninger, organisationer mv. tager positivt imod frikommuneforsøget.

Dansk Byggeri hilser ideen om frikommuneforsøg velkommen og håber, det kan præsentere nye og bedre veje til den kommunale opgaveløsning, der kan bidrage

til udviklingen af en mere effektiv offentlig sektor. Dansk friskoleforening og Dansk Sygeplejeråd møder forsøget med positive forhåbninger, mens Frie Skolers Lærerforening, Danmarks Privatskoleforening og Danmarks Idrætsforbund anerkender ønsket om gennem forsøgene at kunne skabe grobund for at iværksætte en reform af den offentlige sektor med fokus på tillid, ledelse, faglighed og afbureaukratisering. DIF håber, at forsøget kan være med til at styrke villigheden til at yde en frivillig indsats ved at bane vej for et opgør med unødigt offentligt bureaukrati og administration. Blå Kors Danmark anser det for en klar fordel, at ændringer i det danske velfærdssamfund kan testes i forskellige geografiske områder.

Efter KMDs opfattelse stiller forslaget meget spændende nytænkning i udsigt og KMD ser frem til at følge forsøgets resultater. KMD anfører bl.a. videre, at evt. ændrede beregnings- eller registreringsformer for frikommunerne i forhold til fælleskommunale løsninger kan have tidsmæssige og økonomiske implikationer.

Visse foreninger, organisationer mv. giver udtryk for, at der er behov for at gå længere med forsøgsvirksomheden, end lovforslaget lægger op til, mens enkelte foreninger, organisationer mv. er kritiske i forhold til forsøget i dets nuværende form.

KL havde gerne set, at regeringen var gået endnu længere og havde godkendt flere forsøg. KL anfører bl.a., at i lyset af, at frikommuneforsøget handler om at afprøve helt nye måder at løfte opgaverne på, er der flere forsøg, hvor det virker ulogisk, at der er givet afslag. KL savner endvidere bl.a., at det fremgår af lovforslaget, at regeringen og Folketinget har et ansvar for at omsætte dokumenterede gode forsøgserfaringer til generel lovgivning til gavn for alle kommuner. Gentofte og Gladsaxe Kommuner opfordrer ligeledes hertil.

FTF støtter overordnet intentionerne bag frikommuneloven, men finder, at der er behov for, at der igangsættes flere og mere ambitiøse tiltag, hvis styringen i den offentlige sektor for alvor skal moderniseres – uden at det går ud over kvaliteten. BUPL tilslutter sig FTFs bemærkninger. BUPL bemærker endvidere bl.a., at frikommunerne ikke i særligt stort omfang har ansøgt om forsøg på dagtilbudsområdet, hvilket efter organisationens opfattelse indikerer, at det ikke er centrale regler, men kommunernes egne regler og rutiner, der opleves som snærende og begrænsende på området.

Daghøjskoleforeningen ser positivt på, at man via forsøgslovgivning giver mulighed for at afprøve mulige regelændringer. Foreningen undrer sig over, at den voksende interesse for socialøkonomisk innovation ikke kommer til udtryk i loven.

Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at forsøget, herunder udvælgelsen af de ni frikommuner mv., er igangsat af den tidligere regering. Foreningen har svært ved at se det offensive i forsøgene i forhold til det foreliggende regeringsgrundlag – i hvert fald på miljøministerens område. De Samvirkende Købmænd mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at så stor en del af forsøgsvirksomheden efter loven sker på miljøministeriets område. Forsøgene burde efter foreningens opfattelse være mere ligeligt fordelt.

Flere organisationer mv. er positive overfor det overordnede formål med lovforslaget, men peger på, at der er behov for en bred lokal forankring af de enkelte forsøg, herunder navnlig ved en øget grad af inddragelse af berørte medarbejdere.

FOA – Fag og Arbejde ser det som udgangspunkt som et positivt initiativ, at kommunerne får mulighed for at blive fritaget fra statslige regler, og at det kommunale selvstyre styrkes med henblik på en mere optimal ressourceudnyttelse. Organisationen fremhæver videre bl.a., at forsøg, der har betydning for medarbejdernes løn- og ansættelsesvilkår, skal forhandles med de relevante organisationer, ligesom medarbejderne skal inddrages i de enkelte forsøg, som kommunerne iværksætter. Dette bør efter organisationens opfattelse fremgå af loven. FTF, Dansk Sygeplejeråd og OAQ anbefaler ligeledes, at behovet for inddragelse af medarbejderne understreges.

Danmarks Lærereforening kan tilslutte sig det overordnede formål med loven, men finder, at det er nødvendigt, at der i langt højere grad stilles krav til de forsøg, der iværksættes. Foreningen peger bl.a. på, at den forskningsmæssige viden, der findes, skal inddrages, og at der skal være bred forankring blandt alle involverede til forsøgene. Foreningen foreslår, at der stilles krav om, at såvel ledelse som medarbejdere inddrages, og at det skal tilkendegives, om der er bred opbakning til forsøget. FTF peger ligeledes på, at der skal være en bred forankring blandt alle involverede, herunder medarbejderne.

Blandt de udvalgte frikommuner modtages lovforslaget overordnet både med tilfredshed og utilfredshed.

Fredensborg Kommune er generelt tilfreds med kommunens aftryk på lovforslaget, ligesom kommunen bifalder lovforslagets overordnede formål. Kommunen mener overordnet, at lovforslaget giver kommunen mulighed for at udføre de ansøgte forsøg på en hensigtsmæssig måde.

Fredericia Kommune tilslutter sig det foreliggende lovforslag.

Odense Kommune angiver, at det ikke er tilfredsstillende, at 17 af kommunens forsøgsansøgninger – svarende til 40 pct. – ikke er imødekommet i hverken forsøgets 1. eller 2. fase.

Odsherred Kommune noterer med tilfredshed, at frikommuneforsøgets indledende ambitioner er i behold og omtalt i lovforslaget. Kommunens indtryk er, at den har fået godkendelser til ganske afgrænsede forhold, mens kommunen generelt har fået afslag på de mest overordnede, strukturelt nødvendige og visionære tiltag. Kommunen opfordrer på den baggrund på det kraftigste til, at mulighederne for at nytænke velfærdssamfundet på en bredere og mere afgørende måde tages i betragtning i de kommende faser af forsøget ved at hæve ambitionerne samlet set og slippe tøjlerne endnu mere.

Vejle Kommune vurderer overordnet, at lovforslaget harmonerer med de tidligere udmeldinger om frikommuneforsøget.

Viborg Kommune udtrykker generel tilfredshed med omfanget af statslig risikovillighed og den anerkendelse af kommunal iderigdom, lovforslaget er udtryk for.

De udvalgte forsøgstemaer, som regeringen og frikommunerne skal samarbejde om i den kommende tid, imødeses med interesse i enkelte høringsvar.

Fredensborg, Odsherred og Vejle Kommuner ser frem til de kommende samarbejder om de seks udvalgte forsøgstemaer. Efter Vejle Kommunes opfattelse giver samarbejderne en fin balance mellem fælles tiltag på tværs af kommuner og ministerier samt lokale tiltag i den enkelte frikommune.

KL ser positivt på samarbejdstemaerne, og er enig i relevansen af de udvalgte temaer.

Eldresagen finder særligt temaerne om digitalisering, øget inddragelse af civilsamfundet og en mere sammenhængende og effektiv sundheds- og forebyggelsesindsats interessante, og vil meget gerne bidrage og inddrages.

Herudover berører høringssvarene flere andre forhold af overordnet karakter ved og i lovforslaget.

Advokatrådet og Danske Medier udtrykker utilfredshed med, at lovudkastet er sendt i høring med en frist på 16 dage. Danske Medier anfører, at foreningen reelt modtog høringen den 10. april, idet foreningen modtog høringen onsdag før Påske, hvor mange var taget på ferie. Efter Advokatrådets opfattelse udelukker fristen stillingtagen til de forslag, der er indeholdt i høringsmaterialet. Advokatrådet henviser til, at det i regeringsgrundlaget er anført, at regeringen vil sikre rimelige høringsfrister, der sikrer, at høringsparter har ordentlig tid til at gennemgå lovforslag. Advokatrådet har foretaget en summarisk gennemgang af forslaget og har ikke umiddelbart indholdsmæssige bemærkninger til høringssagen.

Dansk Sygeplejeråd opfordrer til, at man i de kommende forsøg ser nærmere på, hvordan forsøgene kan være med til at nedbryde grænser, som hæmmer en effektiv og smidig udførelse af arbejdet. Rådet peger i den forbindelse specifikt på rammerne for, hvad en sygeplejerske må foretage sig uden aftale med en læge.

Danske Regioner forbeholder sig ret til at rejse sagen over for staten, hvis der ved udformningen af de konkrete forsøg viser sig at være økonomiske mv. konsekvenser for regionerne.

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering anfører bl.a., at det efter skolens erfaring på miljøområdet er afgørende, at der stilles krav om, at fravigelserne fra gældende lovgivning sker med henblik på at opfylde en klar vision eller målsætning inden for et klart afgrænset område. Skolen anbefaler bl.a. på den baggrund, at det så vidt muligt gøres til et generelt krav, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en redegørelse med en samlet forsøgsbeskrivelse, da dette efter skolens opfattelse vil give det bedste og mest perspektivrige udbytte af forsøgene.

Institut for Menneskerettigheder finder, at det bør præciseres i lovforslaget, at frikommunerne stadig er underlagt den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning. Instituttet peger på, at grundsætningen bl.a. kan være relevant i forhold til forsøgsbestemmelsen på kulturministerens område.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

For så vidt angår længden af høringsperioden blev udkastet til lovforslag forsøgt udsendt i høring torsdag den 29. marts 2012.

Udkastet til lovforslag blev endvidere den 30. marts 2012 lagt på www.høringsportalen.dk.

På grund af en teknisk fejl i Økonomi- og Indenrigsministeriets mailsystem kom høringen imidlertid ikke frem til høringsparterne. Dette blev konstateret den 4. april 2012, hvorefter udkastet til lovforslag umiddelbart herefter på ny blev udsendt til alle høringsparter.

For så vidt angår medarbejderinddragelse er det efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse naturligt, at bl.a. medarbejderne inddrages i frikommuneforsøget, herunder f.eks. ved udarbejdelsen og implementeringen af forsøg. Inddragelse af medarbejderne kan efter ministeriets opfattelse være medvirkende til at understøtte det lokale ejerskab til et givent forsøg, hvilket må antages at være af stor betydning for udfoldelsen af forsøget, ligesom forsøg i vidt omfang må antages at kunne udspringe fra medarbejdernes viden og idérigdom.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder ikke, at disse forhold bør reguleres i loven, men i stedet aftales eller sikres lokalt i den enkelte frikommune ud fra de lokale forhold og ønsker.

For så vidt angår den forvaltningsretlige lighedssættning giver lovforslaget ifølge bemærkningerne adgang til at fravige den normale forudsætning om lighed ved forvaltningen af landets kommuner og borgere.

Det anførte vedrører alene det forhold, at lovgivning normalt er gældende for alle kommuner, og behandler kommunerne ensartet ved f.eks. at give alle landets kommuner visse muligheder. Bemærkningerne skal ikke forstås således, at den enkelte frikommune som led i frikommuneforsøg generelt er undtaget fra den normale forudsætning om lighed i forhold til behandlingen af kommunens borgere ved dens opgavevaretagelse.

Det er tilføjet i de almindelige bemærkninger, at frikommuneforsøg bl.a. kan udspringe af den viden og idérigdom, som ledere og medarbejdere i kommunerne bærer rundt på. Herudover giver bemærkningerne ikke anledning til ændringer.

Konkrete bemærkninger

Behandlingen af allerede indsendte ansøgninger, som hjemles ved dette lovforslag

KL går ud fra, at der i forhold til de allerede indsendte frikommuneansøgninger, som loven indeholder hjemmel til at imødekomme, alene er tale om en formel godkendelse, som kan foreligge meget kort tid efter lovens ikrafttræden.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det er i bemærkningerne præciseret, at indsendte forsøgsansøgninger, som hjemles ved lovforslaget, vil blive behandlet af den relevante ressortminister i umiddelbar forlængelse af frikommunelovens ikrafttræden med henblik på udstedelse af konkrete forsøgsgodkendelser til de ansøgende frikommuner.

Det bemærkes, at der - som det fremgår af bemærkningerne - er enkelte undtagelser til dette udgangspunkt i forhold til forsøg, hvor der er behov for, at kommunalbestyrelsen indsender en uddybet ansøgning i lyset af f.eks. særlige forudsætninger for en forsøgsgodkendelse.

Tidsrammen for forsøget

Fredensborg Kommune henstiller til, at der gives mulighed for at indsende forsøgsansøgninger i hele forsøgsperioden. Kommunen henviser i den forbindelse til Vejledning om ansøgning om frikommunestatus af 28. januar 2011 fra det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium.

Gentofte og Gladsaxe Kommuner anerkender behovet for at sætte en deadline for hvornår, der kan indsendes nye ansøgninger. Kommunerne foretrækker, at der er mulighed for at indsende nye ansøgninger i hele forsøgsperioden eller at forsøgsansøgningsperioden alternativt som minimum udvides til den 1. maj 2013. Kommunerne fremhæver i den forbindelse bl.a., at processen med nye innovative løsninger med tilknyttede forsøg vil blive u hensigtsmæssigt bremset med frist for nye ansøgninger den 1. november 2012, ligesom kommunerne henviser til den ovennævnte Vejledning til ansøgning om frikommunestatus af 28. januar 2011. Fredericia, Odsherred og Viborg Kommuner bakker op om forslaget.

Odense Kommune anfører, at den planlagte frist for indsendelse af nye ansøgninger ligger meget tidligt i betragtning af, at forsøget løber til den 31. december 2015. Kommunen peger i den forbindelse bl.a. på, at organisations- og kulturændringer tager tid. Kommunen opfordrer til, at der som minimum kan indsendes forsøg i 2013.

Efter Vejle Kommunes opfattelse kan det blive vanskeligt at overholde fristen for igangsættelse af kopiforsøg, hvis sidste fase og ansøgningsrunde ligger for tæt på den 31. december 2013.

KL finder det unødvendigt at sætte en så tidlig deadline for, hvornår de sidste ansøgninger skal indsendes. KL anerkender, at der skal være tid til at behandle ansøgningerne og efterfølgende sætte forsøg i gang, men fremhæver, at der er over et år fra den 1. november 2012 til den 31. december 2013, hvor forsøg senest skal iværksættes. KL peger endvidere på, at der skal være rum til processen for de udvalgte samarbejdstemaer.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Der er på nuværende tidspunkt planlagt to yderligere ansøgningsrunder i frikommuneforsøget. Ansøgningsrunderne har frist hhv. den 1. maj 2012 og den 1. november 2012.

Den sidste ansøgningsrunde den 1. november 2012 vil blive udmøntet i ny lovgivning ved revision af frikommuneloven i foråret 2013 med ikrafttræden den 1. juli 2013 i det omfang, imødekommelsen af ansøgningerne rejser behov for nye hjemler.

Dette giver efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse frikommunerne den nødvendige tid til at overveje, hvorvidt forsøg skal iværksættes inden den 31. december 2013, som ifølge forslaget er sidste frist for iværksættelse af forsøg efter loven.

Fristerne for indsendelse af nye ansøgninger og iværksættelse af forsøg efter loven skal ses i lyset af, at frikommuneforsøget løber frem til den 31. december 2015. Fristen for iværksættelse af forsøg vil således give mulighed for, at forsøg kan løbe i mindst 2 år, hvilket efter ministeriets opfattelse er af stor betydning i forhold til at sikre et tilstrækkeligt grundlag for evalueringen af forsøgene.

Hvis der f.eks. gives mulighed for at indsende forsøg frem til maj 2013, vil dette – i det omfang imødekommelse af ansøgninger aktualiserer behov for vedtagelse af nye lovhjemler – medføre fremsættelse af lovforslag herom i efteråret 2013. Det vil dermed være vanskeligt at opretholde den fastsatte frist for iværksættelse af forsøg.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Godkendelse af forsøg, som hjemles i lovforslaget

Odense Kommune havde forventet, at forsøg efter frikommuneloven kunne iværksættes ved en kommunalbestyrelsesbeslutning, dvs. uden krav om forudgående ministergodkendelse. Kommunen foreslår alternativt, at der indsættes en tidsfrist for ministeriernes behandling af forsøgsansøgninger, hvor den fornødne hjemmel er etableret. Gentofte og Gladsaxe Kommuner foreslår ligeledes, at der fastsættes en frist for behandlingen af forsøg, der er hjemlede i lovforslaget. Kommunerne henviser til, at ministerierne hidtil har været længe om at behandle de indgivne ansøgninger, ligesom kravet om nye ansøgninger kan give en række unødige arbejdsgange og kræve et ekstra ressourcetræk i kommunerne.

Vejle Kommune foreslår, at kommunalbestyrelserne i frikommunerne gives mulighed for at iværksætte identiske kopiforsøg umiddelbart efter de er godkendt i frikommuneregi ved at underrette Økonomi- og Indenrigsministeren herom. Alternativt foreslår kommunen, at ansøgningsprocedure og godkendelse af kopiforsøg gøres så smidigt og ubureaukratisk som muligt.

Viborg Kommune understreger vigtigheden af, at den endelige godkendelse og iværksættelse af forsøg, bliver så ubureaukratisk som muligt. Kommunen udtrykker bekymring i forhold til, at processen med forsøgsbestemmelser med krav om forudgående godkendelse risikerer at blive unødigt tung og langtrukket.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Ansøgninger om kopiforsøg kan behandles løbende. Det vil ikke være nødvendigt for kommunalbestyrelsen i en frikommune at afvente en ansøgningsrunde.

Ved kopi af forsøg, der kræver ministergodkendelse, vil kommunalbestyrelsen skulle træffe beslutning om at indsende ansøgning til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Det vil være tilstrækkeligt i ansøgningen blot at henvise til det forsøg/den ansøgning, frikommunen ønsker at kopiere.

Idet ikke alle ansøgninger er beskrevet lige detaljeret, beror nogle forsøgsgodkendelser bl.a. på dialog mellem fagministeriet og ansøgerkommunen om det nærmere indhold i forsøget. Der kan således i nogle tilfælde være præciseringer af indholdet i et forsøg, der ligger til grund for en godkendelse, men som ikke fremgår af den oprindelige ansøgning. Dette kan nødvendiggøre yderligere dialog mellem frikommunen og det relevante ressortministerium.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil lægge kopier af de administrative godkendelser på ministeriets hjemmeside, således af frikommunerne hurtigt kan få et samlet overblik over godkendelserne, herunder evt. præciseringer og forudsætninger i forhold til den oprindelige ansøgning mv.

Efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse understøtter denne fremgangsmåde en hurtig og smidig behandling af ansøgninger om kopiforsøg. Det er ministeriets forventning, at ansøgninger om kopiforsøg som udgangspunkt vil blive godkendt inden 1 måned fra modtagelsen i det relevante ressortministerium.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Evaluering af frikommuneforsøg

Fredensborg Kommune understreger vigtigheden af, at de administrative krav til offentliggørelse, evaluering og indberetning ikke kommer til at overskygge lovens formål. Kommunen anerkender behovet for minimumskrav, men henstiller til, at reguleringen ikke medfører unødigt mange administrative krav og procedurer, der efter kommunens opfattelse kan komme til at spænde ben for kommunernes iver efter at nytænke og forbedre den offentlige opgaveløsning.

Odense Kommune henstiller ligeledes til, at evalueringen ikke medfører unødigt mange administrative krav og procedurer for kommunerne.

KL er enige i behovet for at evaluere de enkelte forsøg, så erfaringerne kan blive afdækket, og man kan træffe beslutning om generelle lovændringer, hvor erfaringerne er positive. KL peger dog samtidig på, at kravene ikke må blive så omfattende, at det kan hindre igangsættelse af ellers spændende forsøg.

Gentofte, Gladsaxe og Odense Kommuner opfordrer til et fagligt og finansielt samarbejde mellem ministerierne og kommunerne om evaluering af forsøg.

KL opfordrer til en dialog mellem regeringen, frikommunerne og KL om evalueringsopgaven, så evalueringerne bliver anvendelige og har et rimeligt omfang. KL opfordrer videre til, at de udvalgte samarbejdstemaer undergives fælles evalueringer, så erfaringerne kan opsamles på tværs af forsøg.

Gentofte og Gladsaxe Kommuner finder det ikke hensigtsmæssigt, at den relevante ressortminister kan fastsætte supplerende krav til evalueringen, men ser hellere,

at kravene til evaluering samstemmes. KL er ligeledes kritiske overfor, at ressortministeren har mulighed for at stille supplerende krav. Dette må efter KLs opfattelse alene ske i helt særlige tilfælde og efter drøftelse med Økonomi- og Indenrigsministeriet, KL og den berørte frikommune.

Efter Vejle Kommunes opfattelse forekommer det uhensigtsmæssigt, at rammerne for evaluering ikke i udgangspunktet er kendte, da dette hindrer en sammentænkning af forsøgets implementering og efterfølgende evaluering. Kommunen opfordrer derfor til, at der snarest findes en model for bl.a. evaluering.

Dansk Byggeri ser frem til god og systematisk evaluering af enkelt frikommuneforsøg, så beslutningen om eventuelt at udbrede forsøg til alle landets kommuner beror på et veloplyst grundlag.

Danmarks Lærerforening peger på, at det af hensyn til efterfølgende drøftelser om generelle ændringer af lovgivningen som følge af frikommuneforsøg bl.a. er nødvendigt at stille krav om præcise målformuleringer for alle forsøg, og krav om evalueringsplan for forsøgene, inden de iværksættes, så det vil være muligt at foretage en uafhængig evaluering og vidensopsamling på tværs af kommunerne.

FTF støtter behovet for evaluering mv. af frikommuneforsøgene, og at kravene hertil afstemmes således, at det ikke påfører kommunerne en ny stor administrativ byrde. Organisationen henstiller dog, at der også foretages uafhængig følgeforskning på tværs af frikommunerne, så erfaringerne bedst muligt kan anvendes i styringen af hele den offentlige sektor.

Danske Patienter fremhæver, at det er helt afgørende, at der stilles klare og tilstrækkelige krav til evalueringen, da der er tale om forsøg, som vil kunne danne basis for større udbredelse. Foreningen anbefaler, at der som minimum stilles krav om, at borgernes oplevelser inddrages.

FOA – Fag og Arbejde og OAO ønsker, at det kommer til at fremgå af kravene til evaluering, at der både skal være en medarbejdervinkel og en borgervinkel i de enkelte evalueringer.

Datatilsynet forudsætter, at persondataloven iagttages ved udnyttelse af bemyndigelsen. Tilsynet henleder i den forbindelse opmærksomheden på persondatalovens § 57, hvorefter der skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet i forbindelse med udfærdigelse af bl.a. bekendtgørelser, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det er i bemærkningerne til lovforslaget bl.a. beskrevet, hvorledes bemyndigelsen til økonomi- og indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler om bl.a. evaluering påtænkes udmøntet.

Det fremgår heraf, at der ved fastlæggelsen af de nærmere regler om frikommunernes evaluering vil blive lagt vægt på både hensynet til, at reguleringen ikke kommer til at udgøre en barriere for nye forsøg og hensynet til, at evalueringerne skal udgøre grundlaget for overvejelser om, hvorvidt et givent forsøg skal udbredes til alle landets kommuner.

Det fremgår videre bl.a. af bemærkningerne, at de påtænkte minimumskrav vil indeholde visse overordnede krav til indholdet af evalueringen. Dette vil f.eks. kunne omfatte en beskrivelse af forsøget, herunder formål, baggrund, forventede effekter mv., en beskrivelse af evalueringsmetoden, samt forsøgets resultater, herunder i forhold til opstillede resultatmål, effekter for forsøgets målgruppe, forsøgets økonomiske konsekvenser samt forsøgets øvrige positive eller negative virkninger.

Inden for rammerne af de påtænkte fastsatte minimumskrav kan frikommunerne selv beslutte den nærmere tilrettelæggelse og gennemførelse af evalueringerne. Udgiften hertil vil skulle afholdes af frikommunen.

Det er i bemærkningerne endvidere understreget, at det forudsættes, at en minister alene anvender adgangen til at fastsætte yderligere supplerende krav til evalueringen, hvor særlige forhold gør sig gældende. Dette kan f.eks. være forsøg, hvor der vurderes at være behov for en midtvejsevaluering.

Økonomi- og Indenrigsministeriet forventer ikke, at udmøntningen af bemyndigelsen vil indebære regler, der har indflydelse på beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger. Ministeriet vil være opmærksomt herpå i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil snarest udsende et udkast til bekendtgørelse om bl.a. evalueringen af frikommuneforsøg i høring til bl.a. frikommunerne. Ministeriet vil i forbindelse med overvejelserne herom inddrage de fremkomne bemærkninger.

I forhold til forsøg inden for de seks udvalgte forsøgstemaer vil Økonomi- og Indenrigsministeriet tage initiativ til, at der gennemføres en sammenhængende og tværgående evaluering af de udvalgte forsøgstemaer. Som følge heraf stilles der ikke krav om, at frikommunerne selv foretager en evaluering af disse forsøg.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil drøfte dette nærmere med frikommunerne og KL.

Endelig vil der på baggrund af bl.a. evalueringerne, der gennemføres af de enkelte frikommuner, og evalueringen af de udvalgte forsøgstemaer, blive gennemført en samlet, tværministeriel opfølgning på frikommuneforsøget ved forsøgets afslutning.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af bestemmelsen.

Offentliggørelse af frikommuneforsøg

Gentofte og Gladsaxe Kommuner opfordrer til, at det overlades til den enkelte kommune at finde form og metode for offentliggørelse af de forsøg, der iværksættes i kommunen. Kommunerne mener ikke, at der er behov for en skabelon herfor i form af en frikommunevedtægt.

Odense Kommune henstiller til, at reguleringen ikke medfører unødigt administration og bureaukrati for kommunerne.

Vejle Kommune ser gerne, at der snarest muligt findes en model for bl.a. offentliggørelse.

Viborg Kommune er enig i bestræbelserne på at sikre maksimal offentlighed omkring de forsøg, der iværksættes. Kommunen udtrykker bekymring i forhold til anvendelse af ensrettede frikommunevedtægter, da udarbejdelsen heraf efter kommunens opfattelse kan udvikle sig til en administrativ byrde.

Datatilsynet forudsætter, at persondataloven iagttages ved udnyttelse af bemyndigelsen. Tilsynet henleder i den forbindelse opmærksomheden på persondatalovens § 57, hvorefter der skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet i forbindelse med udfærdigelse af bl.a. bekendtgørelser, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger.

Dansk Friskoleforening fremhæver behovet for oplysninger om de forsøg, der iværksættes, eller foreslås iværksat i frikommunerne. Foreningen peger på, at de ministerielle minimumskrav til oplysningsvirksomhed må indeholde bestemmelser om såvel tydelighed som almen forståelighed, så borgerne i forsøgskommunerne ikke føler sig anbragt i en uoverskuelig retstilstand.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til lovforslaget, at der ved udmøntningen af bemyndigelsen vil blive lagt vægt på hensynet til, at reglerne giver borgerne m.fl. lettilgængelige og sikre oplysninger om de forsøg, som er eller har været iværksat i frikommunen. Det er samtidig et hensyn, at reguleringen ikke bliver uforholdsmæssigt administrativ tung for de udvalgte frikommuner.

Det er efter bemærkningerne på denne baggrund bl.a. hensigten at anvende bemyndigelsen til at fastsætte visse minimumskrav til frikommunernes offentliggørelse af beslutninger om at iværksætte, ændre eller afbryde forsøg, herunder indholdet heraf.

Økonomi- og Indenrigsministeriet forventer ikke, at udmøntningen af bemyndigelsen vil indebære regler, der har indflydelse på beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger. Ministeriet vil være opmærksomt herpå i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil snarest udsende et udkast til bekendtgørelse om bl.a. offentliggørelsen af frikommuneforsøg i høring til bl.a. frikommunerne. Ministeriet vil i forbindelse med overvejelserne herom inddrage de fremkomne bemærkninger.

Med henblik på at give yderligere fleksibilitet ved udmøntningen af bemyndigelsen for så vidt angår fastsættelse af regler om offentliggørelse, er det i bemærkningerne anførte om anvendelsen af en såkaldt frikommunevedtægt ved offentliggørelsen af forsøg udgået.

Forsøg på beskæftigelsesministerens område

FTE, Jobrådgivernes Brancheforening og Uddannelsesforbundet tilkendegiver i deres høringssvar, at de støtter forsøgene på Beskæftigelsesministeriets område.

Forsøg med udvidet adgang til bevilling af mentor til personer på ordinær uddannelse – lovforslagets § 6

FOA – Fag og Arbejde og Rådet for Social Udsatte finder indholdet af forsøget positivt i forhold til at fastholde en potentielt skrøbelig ung i uddannelse eller på arbejdsmarkedet.

Odense Kommune anser overordnet forsøget en rigtig god idé. Kommunen rejser en række spørgsmål til forsøgsområdet, herunder hvem der bevilliger mentorstøtten, hvem der følger op på den bevilligede støtte, hvad der sker, hvis den unge, som modtager mentorstøtte, dropper ud af uddannelsen, refusionen i ordningen, hvem der i praksis vil være omfattet mv.

Danmarks Vejlederforening bemærker, at mentorstøtte allerede anvendes flittigt i kommunerne. Dette kan efter foreningens opfattelse anses for positivt, hvis brugen af mentorer sker som et valg af flere forskellige, kvalificerede muligheder og ikke kun af økonomiske grunde. Foreningen spørger på den baggrund, hvem der kontrollerer kvaliteten af mentorskaberne.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Ifølge lovgivningen er det kommunen, der bevilger støtte til en mentorfunktion, når kommunen vurderer, at det kan fremme, at en person kan opnå eller fastholde aktiviteter, tilbud, ansættelse i fleksjob eller ordinær ansættelse. Det afgørende er, at mentorfunktionen er en del af en beskæftigelsesrettet indsats, hvor det endelige mål er et ordinært job, herunder fleksjob.

Det er kommunen, der vurderer og følger op på, om betingelserne for at bevilge mentorstøtte fortsat er opfyldt, herunder om behovet for mentorstøtte har ændret sig over tid, fx behovet for antal mentortimer. Det er endvidere kommunen selv, der fastsætter retningslinjer for, hvorledes kommunen får besked, hvis en person ophører i en ordinær uddannelse, som den pågældende har fået bevilget mentorstøtte til.

Det er i lovforslaget forudsat, at det er frikommunerne selv, der afholder den fulde udgift til mentorstøtte.

Det er kommunen, der i det enkelte tilfælde vurderer, om betingelserne for at bevilge støtte til en mentorfunktion er opfyldt, herunder hvilke krav der kan stilles til den person, der skal varetage mentorfunktionen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Forsøg med fravigelse af reglerne for revurdering af fleksjob – lovforslagets § 7

Odense Kommune foreslår, at berettigelsen til refusion harmoniseres.

FOA – Fag og Arbejde støtter forsøget under forudsætning af, at den ledige fleksjobber får ret til et aktivt tilbud, såfremt det vil give mening i forhold til den lediges jobmuligheder.

BUPL har i deres hørings svar anført, at de er bekymrede for konsekvenserne af, at kommunerne nu skal vurdere, om en person på ledighedsydelse opfylder betingelserne for fleksjob i forbindelse med det individuelle kontaktførelse. BUPL mener, at det kan medføre et u hensigtsmæssigt og unødigt pres på en i forvejen udsat gruppe. Kommunerne bør i stedet bruge ressourcerne på at hjælpe ledige fleksjobbere i job.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Efter den nye bestemmelse i frikommunelovens § 7, er der ikke fastsat nogen procesregler, når frikommunerne skal vurdere, om en borger fortsat opfylder betingelserne for fleksjob og dermed ledighedsydelse. Det fremgår alene, at det kan ske som led i det individuelle kontaktførelse. Frikommunerne får således mulighed for selv at tilrettelægge, hvad der skal indgå i vurderingen af, om en borger fortsat opfylder betingelserne for fleksjob, og frikommunerne er ikke længere bundet af de procesregler, som fremgår af § 74 c i lov om aktiv socialpolitik. Efter disse regler skal kommunerne påbegynde en revurdering senest, når en person har modtaget ledighedsydelse i 12 måneder inden for 18 måneder. Revurderingen skal være afsluttet, når den pågældende har modtaget ledighedsydelse i 18 måneder. Ved vurderingen skal kommunen anvende tilbud efter kapitel 10 og 11 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Herudover skal kommunen udarbejde en redegørelse for, at der er anvendt tilbud, jf. ovenstående, en redegørelse for den pågældendes ressourcer samt muligheden for at anvende og udvikle dem, som udarbejdes i samarbejde med den pågældende og indeholder dennes egen opfattelse af forholdene. Derudover skal kommunen udarbejde en redegørelse for, hvorfor den pågældendes arbejdsevne fortsat anses for varigt nedsat, og en redegørelse for, at det er vurderet, om der kan være grundlag for at påbegynde en sag om førtidspension.

Med bestemmelsen i § 7, er der tale om, at frikommunerne alene skal følge bestemte procesregler, når frikommunerne ved den løbende vurdering mener, at en borger *ikke* længere opfylder betingelserne for fleksjob. I denne situation skal frikommunerne, før de træffer afgørelse om, at en borger ikke længere er berettiget til fleksjob og dermed til ledighedsydelse, anvende tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kapitel 10 og 11. Derudover skal kommunen udarbejde en redegørelse for, at der er anvendt tilbud, en redegørelse for den pågældendes ressourcer med inddragelse af borgeren, en redegørelse for, om den pågældendes arbejdsevne fortsat er varigt nedsat samt en redegørelse for, at det har været vurderet, om der er grundlag for at indlede en sag om førtidspension.

Efter Beskæftigelsesministeriets opfattelse er det vigtigt, at frikommunerne, når de skal træffe afgørelse om, at en borger ikke længere er berettiget til ledighedsydelse, følger reglerne i § 74 c, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik.

Baggrunden for dette er hensynet til borgernes retssikkerhed i en situation, hvor frikommunen vurderer, at betingelserne for fleksjob og dermed for fortsat udbetaling af ledighedsydelse ikke længere er opfyldt. Dette er endvidere også baggrunden for, at frikommunerne mister retten til refusion i 36 måneder af udbetalt kon-

tanthjælp, når de frakender en person retten til fleksjob og dermed retten til det forsørgelsesgrundlag, som borgeren hidtil har været omfattet af.

Efter Beskæftigelsesministeriets opfattelse er det vigtigt, at frikommunernes sagsbehandling i netop denne situation sker på et ensartet grundlag, og dermed efter samme regler, som i dag gælder for alle kommuner, når de skal vurdere, om en borger fortsat er berettiget til fleksjob.

Det er endvidere Beskæftigelsesministeriets opfattelse, at frikommunerne formodentligt sjældent vil komme i en situation, hvor de skal træffe afgørelse om, at en borger ikke længere er berettiget til fleksjob, og hvor de derfor skal anvende reglerne i § 74 c, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik. Baggrunden for dette er, at tal fra Arbejdsmarkedsstyrelsen viser, at afgang fra fleksjob langt overvejende sker til førtidspension og andre tilbagetrækningsydelse. I lovforslagets § 7 fremgår det, at stk. 2 og 3 ikke finder anvendelse, hvis der indledes en sag om førtidspension.

Beskæftigelsesministeriet kan oplyse, at kommunerne i dag har mulighed for at tilbyde en ledig fleksjobvisiteret tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 32, stk. 1, nr. 2, og kapitel 11 for derigennem at fremme den ledige fleksjobvisiteredes muligheder for at komme tilbage til arbejdsmarkedet.

Det er Beskæftigelsesministeriets opfattelse, at der ikke ved ændringen vil ske et u hensigtsmæssigt og unødigt pres på borgerne, idet frikommunerne ikke er bundet af procesregler. Det er således kommunerne, der på baggrund af deres løbende kontakt med og kendskab til borgerne, i forbindelse med det individuelle kontaktføreløb, planlægger de aktiviteter, der bedst muligt sikrer, at borgeren kommer i fleksjob. I denne sammenhæng vurderer kommunen samtidig, om der er sket ændringer i borgerens tilstand på baggrund af fx udtalelse fra et aktiveringssted eller en arbejdsgiver, hvor borgeren har været i virksomhedspraktik. Der er således ikke tale om, at kommunerne skal bruge flere ressourcer i forbindelse med vurderingen af, om en borger fortsat opfylder betingelserne for fleksjob, men derimod om, at kommunerne via en løbende vurdering af borgerens arbejdsevne, får frigjort ressourcer til at fokusere på at få borgerne i fleksjob.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Øvrige bemærkninger

OAQ anfører, at den generelle dispensation til at give tilbud om virksomhedspraktik i op til 13 uger i lovforslagets § 8 vil kunne betyde et pres på nogle af de kommunale stillingsområder med risiko for udstødning af ordinært ansatte.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Forsøg, hvorefter frikommunerne kan give tilbud om virksomhedspraktik efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i op til 13 uger til dagpengemodtagere, som ikke har erhvervs erfaring, har langvarig ledighed eller i øvrigt har vanskeligt ved at opnå beskæftigelse med løntilskud, kan gennemføres med hjemmel i § 10 i bekendtgørelse nr. 215 af 1. marts 2012 om forsøgsordninger med frikommuner.

I forsøgsbekendtgørelses § 10 er der ikke ændret ved det forhold, at virksomhedspraktik alene kan gives til personer, som enten har behov for en afklaring af be-

skæftigelsesmål, eller som på grund af mangelfulde faglige, sproglige eller sociale kompetencer kun vanskeligt kan opnå beskæftigelse på normale løn- og arbejdsvilkår eller med løntilskud.

Det bemærkes yderligere, at forsøgsbekendtgørelsens § 10 sidestiller dagpengemodtagere med arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere. Der henvises i øvrigt til, at der fortsat skal være tale om en individuel indsats, og at kommunen fortsat vil kunne give dagpengemodtagere virksomhedspraktik i forløb på under 13 uger.

§ 8 i det udsendte forslag til frikommunelov vedrører Ministeriet for Børn og Undervisnings område. I lovforslaget stilles der derfor ikke forslag om, at tilbud om virksomhedspraktik kan gives til dagpengemodtagere i ud over 4 uger.

Daghøjskoleforeningen anfører, at der er behov for at fjerne rimelighedskravet for socialøkonomiske virksomheder.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Frikommuneloven og bekendtgørelse nr. 215 af 1. marts 2012 giver ikke mulighed for at gennemføre forsøg med rimelighedskravet.

Bemærkningerne ovenfor giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på børne- og undervisningsministerens område

Ungdomsskolen organiseret som del af folkeskolen

Landsforeningen af Ungdomsskoleledere og Ungdomsskoleforeningen er begge fremkommet med bemærkninger til, at der gives mulighed for at organisere ungdomsskolen som en del af folkeskolen. Ungdomsskoleforeningen fremhæver bl.a., at de indholdsmæssige tilbud, og ikke strukturen, er det afgørende for tilbuddet. Landsforeningen af Ungdomsskoleledere fremkommer med flere grunde til, at en sådan organisering efter foreningens opfattelse vil være uhensigtsmæssig.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Forsøget er ved en beklagelig fejl i bemærkningerne til lovforslaget angivet som et eksempel på forsøg, som lovforslaget giver mulighed for.

Forsøget med organisering af ungdomsskolen som del af folkeskolen forventes imidlertid imødekommet ved en generel lovændring. Lovændringen gennemføres af Ministeriet for Børn og Undervisning.

Beskrivelsen af forsøget er udgået af bemærkningerne.

Forsøg med øget adgang til at dispensere fra bestemmelser om uddannelseskvalifikationer, herunder om at undervisning skal varetages af læreruddannede - lovforslagets § 8

BUPL finder det godt, at der kan laves forsøg med at lade pædagoger deltage med deres faglige kompetencer i forsøg på fx udskolingsområdet og henviser til gode erfaringer med dette i forsøg med skolestart.

Danmarks Idrætsforbund finder forslaget meget positivt og opfordrer til, at initiativer på dette område skal omfatte formelle partnerskab mellem kommuner, skoler og lokale idrætsforeninger om benyttelsen af idrættens instruktører som supplement i idrætsundervisningen.

Danmarks Lærerforening advarer på det kraftigste mod forsøget. Foreningen henviser bl.a. til, at forskning viser, at dygtige lærere er helt afgørende for elevernes resultater, at alene folkeskolelæreren har den særlige integrerede kompetence målrettet folkeskolen, og at regeringen har iværksat andre initiativer på området, der går i den modsatte retning.

Danmarks Privatskoleforening vil med interesse følge forsøget med andre faggruppers inddragelse i det pædagogiske arbejde.

Dansk Erhverv er enige i forslaget.

Efterskoleforeningen bemærker, at landets efterskoler og øvrige frie skoler igennem mange år har haft gode erfaringer med at inddrage medarbejdere i undervisning, der ikke har en formel læreruddannelse.

FOA – Fag og Arbejde bifalder forsøget under henvisning til, at lærere, pædagoger og andre faggrupper supplerer hinanden med deres forskellige fagligheder.

FTF er modstander af at fravige de nuværende kvalifikationskrav til undervisere i folkeskolen. Ifølge FTF er det afgørende med undervisere i folkeskolen, der besidder de rette faglige og pædagogiske kompetencer.

Skolelederforeningen tror ikke på ideen med at lade f.eks. håndværksuddannede undervise i folkeskolens praktisk/musisk fag, da timetallet i disse fag er for lille til at tilbyde fuld arbejdstid. Foreningen håber endvidere, at forsøg vil leve op til de guidelines for formålsbeskrivelse og metodisk design, som er opstillet af Rådgivningsgruppen for guidelines for Ministeriet for Børn og Undervisnings forsøgs- og udviklingsmidler.

Uddannelsesforbundet har generelt ingen indvendinger mod forsøgsvirksomhed blot undvisernes pædagogiske kompetencer fastholdes, og kvaliteten i tilbuddet ikke undermineres.

Ungdomsskoleforeningen ser frem til resultaterne af forsøget med friere rammer for formelle uddannelseskrav til lærere i folkeskolen. Foreningen anbefaler i den forbindelse, at evalueringen af forsøget gennemføres i overensstemmelse med intentionerne i både folkeskoleloven og ungdomsskoleloven.

Ministeriet for Børn- og Undervisnings bemærkninger:

Der er ikke anført indvendinger, der i afgørende grad taler mod forslaget om på forsøgsbasis at gennemføre forsøg i frikommunerne med i højere grad, end folkeskolelovens kapitel 4 hjemler, at lade personer med andre kvalifikationer end læreruddannelsen undervise i folkeskolen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af bestemmelsen.

Forsøg med mulighed for at drive 10. klasse i gymnasierregi – lovforslagets § 9

Danmarks Lærerforening anfører, at samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner kan være udmærket, men at forsøg hermed højst kan være et supplement og ikke en erstatning for den kommunale 10. klasse i folkeskolen.

Danmarks Privatskoleforening foreslår, at der peges på muligheden for, at kommunalbestyrelsen kan indgå overenskomst med en privat grundskole om varetagelsen af et bestemt klassetrin og/eller f.eks. varetagelsen af socialpædagogiske opgaver for folkeskolen.

Dansk Erhverv finder forslaget hensigtsmæssigt.

Efterskoleforeningen håber, at erfaringerne fra efterskolernes 10. klasseundervisning vil blive inddraget i en fremtidig evaluering af placering af 10. klasseundervisning på en institution for almen gymnasial uddannelse.

Frie Skolers Lærerforening er grundlæggende uenig i opfattelsen af, at 10. klasse skal udvikle sig til at blive et ekstra år på en given ungdomsuddannelse bl.a. ud fra den betragtning, at en af begrundelserne for at vælge 10. klasse netop er, at eleven er uafklaret i forhold til valg af ungdomsuddannelse. Foreningen er betænkelig ved, om man med 10. klasse placeret på en erhvervsskole eller et gymnasium ikke længere understøtter dette.

Gymnasieskolernes Rektorforening mener, at der generelt bør åbnes for, at de almene gymnasier kan udbyde 10. klasse.

Uddannelsesforbundet peger på, at der altid i en kommune bør være et reelt kommunalt tilbud for 10. klasse-undervisning i kommunen.

Ministeriet for Børn- og Undervisnings bemærkninger:

Der er ikke anført forhold, der giver anledning til ændringer af forslaget, bortset fra en rent teknisk justering i form af en henvisning til folkeskolelovens § 22, stk. 4.

Henvisning til folkeskolelovens § 22, stk. 4, er indarbejdet i lovforslaget.

Udvidelse af tilbud til børn og unge på frie skoler

Danmarks Privatskoleforening peger på behovet for, at de frie skoler uden for den egentlige skolevirksomhed får mulighed for at udvide tilbuddene til børn og unge. Foreningen peger specifikt på vuggestueområdet.

Ministeriet for Børn- og Undervisnings bemærkninger:

Det anførte giver ikke anledning til ændringer af frikommunelovforslaget.

Forsøg på erhvervs- og vækstministerens område

Forsøg med dispensation fra tilbudslovens regler om annonceringspligt ved offentlige kontrakter vedr. bilag II A-tjenesteydelser og vareindkøb – lovforslagets § 10

Dansk Byggeri kan ikke støtte lovforslagets §§ 10-11, da det er Dansk Byggeris grundlæggende opfattelse, at offentlige opgaver så vidt muligt skal annonceres for at skabe bedst mulig gennemsigtighed og dermed konkurrence. Hvis en kommune fraviger annonceringspligten bør det efter organisationens opfattelse formidles tydeligt med oplysning om, hvad kommunen i stedet vil gøre for at udbrede kendskab til dens udbud.

Dansk Erhverv fremhæver, at lovforslaget indebærer, at tilbudslovens regler om annoncering suspenderes (på nær bilag II B tjenesteydelser over 1.5 mio. kr.), hvilket vil betyde, at kommuner og regioner kan indgå aftaler op til 1.5 mio. kr. uden at sikre en vis konkurrence og gennemsigtighed.

FOA – Fag og Arbejde er som udgangspunkt positive overfor forsøget, da det mindsker bureaukratiet. Organisationen peger dog på, at kommunerne efter organisationens opfattelse kan blive fristet af mulige kortsigtede økonomiske besparelser ved at overlade en opgave til private på bekostning af medarbejdernes løn- og ansættelsesvilkår, kvalitet og lignende. Organisationen mener derfor, at det skal være et krav, at der skal være sikring af medarbejdernes løn- og ansættelsesforhold samt sikring mod kvalitetsforringelser i hele kontraktperioden ved overdragelse af opgaver til private efter lovforslagets §§ 10 og 11.

OAO ser som udgangspunkt positivt på frikommuneforsøget. OAO bemærker dog, at tilbudsloven er med til at sikre et minimum af åbenhed og gennemsigtighed i beslutningerne, der i sig selv medvirker til bedre løsninger samlet set. En fritagelse fra reglerne i tilbudsloven kan indirekte medvirke til uhensigtsmæssige løsninger og en skæv og kortsigtet prioritering, der blandt andet kan medføre dårligere kvalitet og forringelser i løn- og ansættelsesforhold.

Daghøjskoleforeningen ser positivt på, at man via forsøgslovgivning giver mulighed for at afprøve mulige regelændringer, da det kan bidrage til at give bedre lov-kvalitet. Foreningen påpeger, at der er behov for at ændre udbudsreglerne, så der gives mulighed for, at socialøkonomiske virksomheder kan bruges i kommunens opgaveløsning uden for/parallelt med udbud/rammeaftaler, og/eller at der gives særligt lempelige vilkår for socialøkonomiske virksomheders deltagelse i udbud.

Fredensborg Kommune bemærker, at det alene er tjenesteydelser, der er omfattet af udbudsdirektivets bilag II A, hvorfor vareindkøb ikke er omfattet af forsøget.

Erhvervs- og Vækstministeriets bemærkninger:

Ved at give frikommunerne adgang til at fravige annonceringsreglerne, er der mulighed for at få undersøgt, om håndteringen af EUF-traktatens regler og principper, herunder principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, kan ske gennem mindre administrative tunge procedurer.

Selvom en frikommune undtages fra annonceringsreglerne i medfør af §§ 10 og 11, skal frikommunen sikre en passende grad af offentlighed for kontrakter, der

vurderes at have en klar grænseoverskridende interesse. Det følger af EU-rettens regler og principper og kan derfor ikke fraviges ved lov.

Det bemærkes, at udbudsreglerne, herunder reglerne i EU's udbudsdirektiv og tilbudsloven er procesregler, der alene regulerer, hvordan offentlige kontrakter kan indgås. Udbudsreglerne forholder sig ikke til, hvordan ordregivernes medarbejdere er stillet i forbindelse med en opgave sendes i udbud.

Spørgsmålet om frikommunernes brug af socialøkonomiske virksomheder falder ikke inden for det område, lovforslaget dækker, da frikommunerne, der deltager i forsøget, ikke har stillet forslag om lempelse af udbudsreglerne på dette område

Erhvervs- og Vækstministeriet har noteret sig, at der kan være tvivl om, hvordan forslagets § 10 skal forstås.

For at forhindre usikkerhed om bestemmelsen, har Erhvervs- og Vækstministeriet tilpasset bestemmelsen, så det tydeliggøres, at det alene er tjenesteydelser, der er omfattet af udbudsdirektivets bilag IIA.

Forsøg med hævelse af tærskelværdien for annoncering af bilag II B-ydelser fra 0,5 mio. kr. til 1,5 mio. kr. – lovforslagets § 11

Fredensborg Kommune henstiller til, at tærskelværdien i frikommuneforsøget sættes til samme værdi som tjenesteydelser omfattet af udbudsdirektivets bilag II B, så forsøget ikke karambolere med direktivet.

Erhvervs- og Vækstministeriets bemærkninger:

Erhvervs- og Vækstministeriet har noteret sig, at § 11 kan præciseres yderligere ved, at henvisningen til tilbudslovens § 15 a, stk. 1, nr. 3, for læsevenlighedens skyld erstattes med en angivelse af, hvilken kontrakttype der er tale om samt en henvisning til den aktuelle tærskelværdi i udbudsdirektivet.

Lovteksten er ændret i overensstemmelse hermed.

Forsøg med mulighed for at indbyde den tilbudsgiver, der i en foregående udbudsrunde har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud eller den laveste pris ved udbud af bygge- og anlægsopgaver – lovforslagets § 12

Dansk Byggeri mener, at det er en forudsætning for vedtagelsen og anvendelse af bestemmelsen, at frikommuner altid har pligt til at sikre, at de indbudte virksomheder forventes at kunne afgive det mest konkurrencedygtige tilbud. Organisationen finder bl.a. ikke, at det i forhold til inddragelse i senere licitationer skal være afgørende, at en virksomhed tidligere har vundet en licitation.

Erhvervs- og Vækstministeriets bemærkninger:

Det følger af tilbudslovens § 6, stk. 3, 3. pkt., at hvor ordregiver ved indhentning af tilbud på bygge- og anlægsopgaver anvender proceduren begrænset licitation uden forudgående prækvalifikation, kan ordregiver ikke ved hvert udbud indbyde den samme kreds af virksomheder.

Ordregiver er dog ikke som følge af bestemmelsen forpligtet til at udskifte hele kredsen af tilbudsgivere ved hvert udbud. Ordregiver skal blot sørge for, at der ved

vedvarende bygge- og anlægsaktiviteter løbende sker en udskiftning i kredsen af de bydende.

Hvorvidt ordregiver kan indbyde den tilbudsgiver, som i en foregående udbudsrunde har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud eller den laveste pris, beror på en konkret vurdering i forhold til bestemmelsens formål om at sprede og skærpe konkurrencen mellem virksomhederne.

At en frikommune i medfør af nærværende lovforslags § 12 kan gives tilladelse til at indbyde en tilbudsgiver, som i en foregående udbudsrunde har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud eller den laveste pris, ændrer ikke ved, at de øvrige deltagere skal udskiftes løbende ved vedvarende bygge- og anlægsaktiviteter. Dermed sikres der under alle omstændigheder en spredt konkurrence. Uden en tilladelse i henhold til forslaget § 12, vil frikommunen desuden, ud fra en konkret vurdering i henhold til tilbudslovens § 6, stk. 3, også kunne komme frem til, at den omtalte tilbudsgiver kan indbydes.

Med den foreslåede bestemmelse er det muligt at undersøge, om det vil indebære en styrkelse af konkurrencen og en administrativ lettelse for frikommunerne, såfremt frikommunerne har mulighed for altid at indbyde den tilbudsgiver, der i en foregående udbudsrunde har afgivet det økonomisk mest fordelagtige bud eller den laveste pris.

Endelig bemærkes, at alle frikommuner har mulighed for at søge om tilladelse i henhold til forslaget § 10-12.

Forsøg på klima-, energi-, og bygningsministerens område

Forsøg med ingen kommunal vurdering af de tekniske forhold (indretning, brand, energi mv.) i komplicerede byggesager, forsøg med fravigelse af kravet om ibrugtagningstilladelse samt forsøg med ændret gebyrstruktur – lovforslagets §§ 13-14

Fritidshusejernes Landsforening er ikke tilfredse med, at kommunen efter forsøget kan kræve, at ansøgningen i byggesager er vedlagt dokumentation for visse forhold fra en uvildig ekspert. Foreningen peger bl.a. på, at dette giver en relativ stor omkostning ved ombygninger eller lignende af et sommerhus.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at de frikommuner, som gennemfører forsøg efter denne hjemmel, ikke vil foretage en vurdering af tilgængeligheden og adgangsforholdene i de byggerier, der opføres i kommunen. Dette kan efter instituttets mening medføre en risiko for, at regler om tilgængelighed og adgangsforhold for personer med handicap ikke bliver overholdt. Institutet foreslår, at frikommuner fortsat skal godkende tilgængelighed og adgangsforhold i byggesager, der undtages for teknisk byggesagsbehandling. Institutet henviser i den forbindelse til, at det af byggelovens § 16, stk. 5, fremgår, at kommunalbestyrelsen stadig skal foretage en vurdering af, om lovgivningens krav til brandforhold er opfyldt og foreslår, at der samtidig med denne vurdering kan ske en vurdering af tilgængelighed og adgangsforhold.

Byggeskadefonden finder muligheden for at fritage byggeri for teknisk byggesagsbehandling og ibrugtagningstilladelse betænkeligt under henvisning til, at det efter Byggeskadefondens opfattelse kan føre til svigt og skader, som ellers kunne have

været undgået og henviser i den forbindelse til, at der i bekendtgørelse om støtte til almene boliger m.v. stadig stilles krav om fremsendelse af statiske beregninger, som skal kontrolleres i kommunen.

Herudover er det byggeskadefondens opfattelse, at forslaget vil medføre, at kommunens kontrol af, om der er tegnet en byggeskadeforsikring for boligbyggeri, bortfalder.

Dansk Byggeri ser positivt på forsøgene på dette område, men finder, at det er vigtigt at understrege, at forsøg med ændret gebyrstruktur ved f.eks. fremme af digitale ansøgninger ikke må fordyre gebyrerne for de traditionelle gebyrer.

Klima-, Energi- og Bygningsministeriets bemærkninger:

Vedrørende den foreslåede hjemmel til forsøg med fritagelse fra teknisk byggesagsbehandling i kommunen, omfatter denne hjemmel alene det komplekse byggeri, hvor der i dag skal ske byggesagsbehandling af de tekniske forhold. Parcelhuse og sommerhuse m.v. er allerede undtaget kravet om teknisk byggesagsbehandling, og forsøg efter denne hjemmel vil således ikke omfatte sommerhuse m.v.

Ønsket om at kunne fritage alt byggeri for teknisk byggesagsbehandling er blandt andet begrundet i et ønske om at smidiggøre byggesagsbehandlingen og reducere sagsbehandlingstiden for det komplekse byggeri.

Henset til at der er tale om forsøg, som vil løbe i maksimalt 3 år, og efterfølgende blive evalueret, vurderes det, at der vil kunne opnås den største effekt af eventuelle forsøg, hvis byggerierne undtages for al teknisk byggesagsbehandling, herunder også en vurdering af tilgængelighed og adgangsforhold.

Det skal i den forbindelse understreges, at bygninger fortsat skal leve op til alle krav i byggelovgivningen, herunder kravene til tilgængelighed og adgangsforhold. Det er bygherrens ansvar at sikre, at dette sker. Hertil kommer, at der på en byggesag skal foreligge den fornødne dokumentation for opfyldelse af alle tekniske krav.

Det skal endvidere oplyses, at den foreslåede forsøgshjemmel alene vedrører fritagelse fra teknisk byggesagsbehandling i kommunen. Kommunen skal fortsat påse, at de bebyggelsesregulerende bestemmelser er overholdt, ligesom kommunen fortsat skal påse, at formelle og administrative krav i byggelovgivningen er overholdt, herunder at der tegnes byggeskadeforsikring for boligbyggeri, som er omfattet af kravet herom. Klima-, energi- og bygningsministeren kan i forbindelse med godkendelse af forsøg efter den foreslåede hjemmel om fritagelse fra ibrugtagningstilladelse stille vilkår for en sådan godkendelse, når disse er begrundet i saglige hensyn i byggeloven. Det kan f.eks. være, at kommunen skal redegøre for, hvordan kontrollen af, om der er tegnet byggeskadeforsikring, tilrettelægges i forbindelse med forsøget.

Den foreslåede hjemmel ændrer ikke på det forhold, at kommunalbestyrelsen efter almenboligloven er forpligtet til at stille krav om, at almene bygherrer fremsender dokumentation for projektets overholdelse af gældende normer for bærende og stabiliserende konstruktioner.

Vedrørende kommunalbestyrelsens kontrol af brandforhold efter byggelovens § 16, stk. 5, gælder dette kun få, nærmere definerede bygningskategorier, og der vil blive fremsat ændringsforslag med henblik på at præcisere i lovtæksten, at klima-, energi- og bygningsministeren ved godkendelse af frokommuneforsøg samtidig kan godkende, at § 16, stk. 5, ikke finder anvendelse.

Vedrørende muligheden for at gennemføre forsøg med ændret gebyrstruktur for at fremme f.eks. digitale ansøgninger, er det i bemærkningerne til lovforslaget præciseret, at en godkendelse til forsøg vil være betinget af, at den gebyrbesparelse, som nogle ansøgere vil kunne opnå, ikke pålægges andre ansøgere som et højere gebyr for andre byggesager.

Forsøg på kulturministerens område

Forsøg med adgang til at afvise nye ansøgninger om lokaletilskud samt ansøgninger om fortsættelse af hidtidigt lokaletilskud, hvis kommunen kan anvise alternative egnede lokaler til foreningens brug – lovforslagets § 15

Folkeligt Oplysnings Forbund gør opmærksom på, at kommunerne efter de gældende regler har mulighed for at undlade at imødekomme nye ansøgninger om lokaletilskud, hvis der kan anvises et egnet lokale.

Kulturelle Samråd i Danmark finder forsøget positivt, idet det efter foreningens opfattelse skal give nyoprettede foreninger bedre mulighed for at modtage lokaletilskud. Foreningen finder det endvidere positivt, at der er krav om forudgående godkendelse af kulturministeren, da denne dermed er garant for, at de økonomiske og lokalemæssige vilkår for det frie folkeoplysende foreningsarbejde ikke forringes. Foreningen finder det videre bl.a. vigtigt, at kommunerne efter udløbet af forsøget kan tilbyde såvel nyttilkomne som eksisterende foreninger lokaletilskud. Foreningen anbefaler, at problemet løses ved bl.a. at inddrage flere skattefinansierede lokaliteter.

Vejle Kommune problematiserer, at kulturministeren kan beslutte at gøre godkendelsen betinget af, at de økonomiske vilkår for den folkeoplysende virksomhed i kommunen ikke forringes. Betingelsen er efter kommunens opfattelse uhensigtsmæssig, da en mere fleksibel anvendelse af lokaler, herunder mere og bedre anvendelse af kommunale lokaler, som udgangspunkt vil medføre færre udgifter til lokaletilskud til lejemål i private bygninger.

Vejle Kommune finder endvidere ikke, at det er rimeligt, at foreninger, der inden godkendelsen af frikommuneforsøget var berettiget til lokaletilskud efter folkeoplysningslovens § 25, stk. 2, vil have en tilbagegangsret til efter ansøgning herom at modtage lokaletilskud efter denne bestemmelse. Kommunen peger bl.a. på, at foreningerne dermed reelt får et retskrav på at opnå lokaletilskud til andre lokaler, selvom kommunen fortsat kan anvise egnede lokaler til foreningerne. Kommunen fremhæver videre, at bestemmelsen vil medføre, at kommunens samlede omkostninger på området vil stige efter forsøgets afslutning, da kulturministeren kan beslutte at gøre godkendelsen betinget af, at de økonomiske vilkår for den folkeoplysende virksomhed i kommunen ikke forringes.

Dansk Firmaidrætsforbund, Fritid og Samfund og Fritidssamrådet i Danmark bemærker, at det er vigtigt, at der ikke sker en forringelse af de fysiske rammer om foreningsaktiviteterne, samt at foreningernes mulighed for langsigtet planlægning ikke forringes mærkbart. Forbundet og foreningerne ser på den baggrund gerne, at kulturministeren gør brug af muligheden for at gøre en godkendelse betinget af, at de økonomiske vilkår for den folkeoplysende virksomhed i kommunen ikke forringes.

AKKS og DATS bemærker, at der er en risiko for, at kommunalbestyrelserne kan træffe beslutning om tildeling af lokaletilskud på et "smagsbaseret" grundlag. Foreningerne er positive over for muligheden for også at yde lokaletilskud til nyoprettede foreninger, men vil opfordre til, at lovforslaget skal sikre inddragelsen af foreninger, der mister lokaletilskud, ved anvisning af andre egnede lokaler.

DIF bemærker, at bestemmelsen ikke må resultere i en praksis, hvor en kommune først pålægger en forening at opsiges et privat lejemål og derefter forvente, at foreningen kan genindtræde i lejemålet ved frikommuneforsøgets afslutning den 31. december 2015. Endvidere fremhæves stk. 3 om, at de økonomiske vilkår for den folkeoplysende virksomhed i kommunen ikke forringes.

Kulturministeriets bemærkninger:

Efter de gældende regler i folkeoplysningslovens § 25, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen undlade at imødekomme nye ansøgninger om lokaletilskud, mens ansøgninger om fortsættelse af hidtidigt lokaletilskud skal imødekommes.

Kulturministeriet bemærker, at det er bestemmelsens intention at sikre fleksibilitet i frikommunernes lokaleudnyttelse og samtidig ikke forringe de økonomiske vilkår for folkeoplysningsvirksomheden og for de enkelte foreninger, der vil være omfattet af forsøget. De lokalemæssige vilkår er sikret i kraft af de gældende krav i folkeoplysningsloven om anvisning af egnede lokaler til foreninger omfattet af loven, mens muligheden for en langsigtet planlægning dækkes af bestemmelsen om tilbagegangsret.

Endvidere bemærkes det, at frikommunerne i forsøgsperioden fortsat er omfattet af folkeoplysningslovens eksisterende bestemmelser om kommunernes pligt til at sikre, at der ikke gives tilskud til konkurrenceforvridende aktiviteter.

Kulturministeriet finder på grundlag, at de indkomne høringssvar ikke giver anledning til at ændre bestemmelsens formulering.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af bestemmelsen.

Forsøg på miljøministerens område

Arkitektskolen Aarhus ser overordnet frikommuneforsøgene på miljøområdet som en kærkommen lejlighed til at forsøge at gøre op med unødvendige dogmer i planlægningen, at opnå større fleksibilitet samt undgå unødige bureaukrati.

Forsøg med forenklet procedure for overførsel fra landzone til byzone eller sommerhusområde, så overførsel af arealer ved mindre byudvikling primært i

mindre bysamfund kan ske på grundlag af kommuneplanen uden lokalplan for projekter, der ikke ellers er lokalplanpligtige – lovforslagets §§ 16 og 31

Efter Arkitektskolen Aarhus' opfattelse bør det indskræpkes, at kommuneplanrammerne for nye landsbyer i byzone bør indeholde eksempelvis facadelinjer, størrelsesgrænser, materialer og andre vilkår, som typisk vil kunne stilles i en landzonetilladelse. I kystnærhedszonen er det efter skolens opfattelse helt afgørende, at frikommunernes ansøgninger rummer konkrete individuelle vurderinger for bedst at afveje forholdet mellem landskabelige interesser og lokal udvikling, herunder en landskabelig konsekvensanalyse.

Arkitektskolen Aarhus anfører videre, at sådanne afgørelser i forhold til klageadgang ikke bør sidestilles med lokalplaner, men med landzonetilladelser og omfatte såvel retlige som skønsmæssige spørgsmål.

Fritidshusejernes Landsforening peger på, at det er vigtigt, at overførslen til sommerhusområde skal være i overensstemmelse med lokalplanen for området. Foreningen anser det ikke for betryggende, hvis kommunen kan overføre arealer uden om lokalplanens bestemmelser.

Viborg Kommune anfører bl.a., at det ikke fra kommunens side var opstillet som en særlig forudsætning for forsøget, at det alene skulle finde anvendelse i mindre bysamfund. Endvidere er det efter kommunens opfattelse ikke nødvendigt, at byrådets afgørelse skal indeholde bestemmelse om områdets anvendelse, da dette vil fremgå af kommuneplanen.

Miljøministeriets bemærkninger:

Overførsel til byzone og sommerhusområde skal være i overensstemmelse med kommuneplanen og omfatter alene mindre projekter, som ikke udløser krav om lokalplan.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af bestemmelsen.

Forsøg med mulighed for generelle dispensationer fra lokalplaner, der også kan omfatte ejendomme, for hvilke der endnu ikke foreligger konkrete ansøgninger – lovforslagets § 17

Odense Kommune og Arkitektskolen Aarhus er positive over for forslaget.

Viborg Kommune ønsker mulighed for at stille konkrete betingelser til dispensationer omfattet af forsøget, da disse kan være hensigtsmæssige bl.a. for fortsat at sikre sammenhæng og helhed i området. Kommunen ser endvidere gerne, at generelle dispensationer kunne indgå som bilag til lokalplaner, så de var gældende på lige fod med lokalplaner og i mere end tre år.

Miljøministeriets bemærkninger:

Da dispensationer efter den foreslåede bestemmelse ikke meddeles på baggrund af en konkret ansøgning vedrørende de enkelte ejendomme, følger det heraf, at der ikke kan stilles konkrete betingelser til sådanne dispensationer efter planlovens § 55 eller ske tinglysning heraf.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med indførelse af bagatelgrænse for kravet om udarbejdelse af kommuneplantillæg, når der udarbejdes nye lokalplaner, der fraviger kommuneplanen - lovforslagets § 18

Odense Kommune ser ikke en særlig forenkling i denne bestemmelse.

Miljøministeriets bemærkninger:

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med at byrådet får kompetence til at fastlægge afgrænsningen og det maksimale bruttoareal til butikformål for aflastningscenteret ved Holstebrovej og mulighed for større udvalgsvarebutikker – lovforslagets §§ 19-22

Arkitektskolen Aarhus anfører bl.a., at lovforslaget for så vidt angår muligheden for at planlægge for udvidelser af aflastningsområder går imod ønsket om fortsat at opretholde en varieret butiksforsyning i de mindre byer i oplandet, og at forsøgene på dette område kalder på en særlig grundig evaluering, der bør inkludere nabokommunerne, til brug for en fremtidig diskussion af detailhandelsbestemmelserne.

De Samvirkende Købmænd er stærkt kritisk over for lovforslagets § 19, som efter foreningens opfattelse bør udgå. Foreningen mener, at bestemmelsen i betænkelig grad nærmer sig grænsen for singulær lovgivning. Foreningen er endvidere kritisk over for, hvad bestemmelsens forsøgsmuligheder reelt kan bruges til, ligesom bestemmelsen efter foreningens opfattelse ikke er i overensstemmelse med lovforslagets formålsbestemmelse. Foreningen peger endvidere bl.a. på de konkurrenceforvridende konsekvenser for nabokommuner, andre byer og allerede eksisterende butikker i området, som forsøg efter foreningens opfattelse vil aktualisere.

De Samvirkende Købmænd er ligeledes kritiske overfor lovforslagets §§ 20-21. Foreningen peger bl.a. på, at nye butikker vil få muligheder, som eksisterende butikker ikke har haft på etableringstidspunktet, samt at eksisterende butikker ikke nødvendigvis har mulighed for eventuelle udvidelser. Godkendelsesmodellen i lovforslagets § 21 kan efter foreningens opfattelse ikke samle op på de problemstillinger, som §§ 19 og 20 rejser.

Dansk Erhverv lægger vægt på fri konkurrence på hjemmemarkedet, med fri og lige adgang for virksomhederne til markederne. Særlovgivning for udvalgte kommuner bryder med dette princip. Dansk Erhverv understreger, at planloven har stor betydning for udviklingen i både by- og landområder. Bestemmelserne i planloven er afgørende for de fysiske rammer for detailhandelens udvikling og skal sikre et varieret butiksudbud i små og mellemstore byer.

Viborg Kommune bemærker, at fristen for, hvornår lokalplaner bortfalder, hvis planlægningen ikke er udnyttet, bør forlænges fra 1 år til 3 år efter frikommuneforsøgets afslutning. Kommunen peger i den forbindelse på, at udarbejdelse af redegørelse, miljøvurdering mv. vurderes at tage ca. 1 år, hvorefter der skal udarbejdes lokalplaner for konkrete projekter, hvorfor lokalplanerne med en frist på 1 år alene vil være gældende i en meget kort periode. Kommunen anfører videre, at kravet om redegørelse i lovforslagets § 21 i hovedtræk svarer til planlovens generelle krav om redegørelse ved detailhandelsplanlægning.

Miljøministeriets bemærkninger:

Synspunkterne fra Dansk Erhverv, De Samvirkende Købmænd og Arkitektskolen Aarhus om butiksudviklingen i de mindre og mellemstore byer giver ikke ministeriet anledning til ændringer i lovforslaget. Det bemærkes, at nabokommunerne har mulighed at gøre indsigelse mod Viborg Kommunes planer.

Til Viborg Kommunes kommentar om redegørelseskrav bemærkes det, at kravene til redegørelse i lovforslaget ikke erstatter planlovens krav til redegørelse for planlægning til butiksformål i planlovens § 11 e, stk. 4-6, herunder kravene til redegørelse for etablering af udvalgsvarebutikker over 2.000 m² og udvidelse af aflastningsområder. Lovforslagets redegørelseskrav skal sikre, at planforslag som udarbejdes som led i frikommuneforsøget særligt redegør for forhold i nabokommunerne.

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan hertil bemærke, at ministeriet bl.a. i lyset af høringssvaret fra De Samvirkende Købmænd har fundet anledning til at præcisere, at frikommuneforsøget også har til formål at øge det lokale selvstyre.

Bemærkningerne giver herudover ikke anledning til ændringer.

Forsøg med forkortelse af høringsfrister mv. ved mindre ændringer af lokalplaner (14 dages forudgående orientering af parter og naboer samt delegation til udvalg og indarbejdelse af ændringen til lokalplanen som et tillæg til planen) og i forbindelse med lokalplanforslag og forslag til kommuneplantillæg – lovforslagets § 23

Arkitektskolen Aarhus anfører bl.a., at en høringsfrist på f.eks. 14 dage er meget kort, når der samtidig er mulighed for, at annonceringen sker digitalt. Efter skolens opfattelse bør annonceringen ved høringsfrister på 14 dage som minimum ske skriftligt til parter med konkret og individuel interesse.

Odense Kommune ser ikke umiddelbart den store begrundelse for at indskrænke de offentlige høringsperioder, men oplever et særligt borgerfokus på information i planprocesserne.

De Samvirkende Købmænd er principielt betænkelige ved forslag, der begrænser den demokratiske proces på planområdet, hvor hensynet til offentligheden efter foreningens opfattelse er et meget vigtigt element.

Miljøministeriets bemærkninger:

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med hævelse af grænsen for, hvornår der er pligt til at udarbejde (ny) lokalplan ved anvendelse af "byzonetilladelser" til konkrete byggerier med 14 dages høring og offentliggørelse – lovforslagets § 24

Arkitektskolen Aarhus anfører bl.a., at forsøget medfører en kærkommen fleksibilitet, der i visse tilfælde kan løse på for snærende formåls- og anvendelsesbestemmelser i lokalplaner. Skolen vurderer, at forsøget navnlig vil være interessant ved midlertidige ændringer i anvendelser. Efter skolens opfattelse kan det i sådanne tilfælde være nødvendigt med en prioriteret klagemålsbehandling i Natur- og Miljøklagenævnet for at bevare åbenheden for midlertidige anvendelser. Skolen mener, at dette bør indskærpes i bemærkningerne.

Odense Kommune kan se en fordel i at stille vilkår som i en landzonetilladelse, dog bør "berørte parter" og "klagemulighed med opsættende virkning" overvejes i byzone.

Viborg Kommune anfører, at betingelsen om, at projektet ikke i sig selv må være lokalplanpligtigt, er en væsentlig fravigelse i forhold til kommunens indsendte forsøgsansøgning. Betingelsen er efter kommunens opfattelse i strid med bl.a. lovteksten, ligesom forsøget med betingelsen alene vil være brugbart i meget få tilfælde, idet lovforslagets § 23 åbner op for lokalplanlægning med kortere høring.

Miljøministeriets bemærkninger:

Viborg Kommune har ret i, at der er uoverensstemmelse mellem ordlyden af § 24 og bemærkningerne, og som følge heraf er følgende udgået i 3. afsnit i bemærkningerne til § 24:

" , der ikke kan gennemføres ved en dispensation, og projekter, der ikke i sig selv udløser lokalplanpligt".

Forsøg på ministeren for sundhed- og forebyggelses område

Forsøg med fritagelse fra krav om informeret samtykke til tandundersøgelser, forebyggende og almindelig kendte simple tandbehandlinger i børnetandplejen - lovforslagets § 25

Fredensborg Kommune anbefaler, at lakeringer anvendt som led i forebyggelse på lige fod med flourbehandlinger bør være omfattet af det generelle samtykke, som forsøget giver mulighed for at anvende.

De Offentlige Tandlæger ser gerne forsøg med kommunal tandpleje til andre grupper (kontanthjælpsmodtagere mv.). Foreningen udtrykker uenighed i forhold til fortolkningen af samtykkereglerne. Foreningen mener dog, at det er interessant at gennemføre forsøget.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses bemærkninger:

I forhold til anbefalingen om lakeringer fra Fredensborg Kommune, har ministeriet anmodet Sundhedsstyrelsen om en sundhedsfaglig vurdering heraf. Sundhedsstyrelsen vurderer, at der ikke bør gives tilladelse til lakeringer uden konkret, aktuelt samtykke fra forældremyndighedsindehaveren. Til forskel fra flourbehandling sker der en syreætsning (phosphorsyre) af emaljen i forbindelse med lakering, hvilket efter styrelsens opfattelse ikke kan kategoriseres som en mindre indgribende behandling.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har derudover noteret sig De Offentlige Tandlægers uenighed i ministeriets og Sundhedsstyrelsens fortolkning af samtykkereglerne, men afviser, at der skulle være tale om en nyfortolkning af reglerne fra ministeriets side.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med fritagelse fra krav om, at borgere skal kunne komme anonymt i alkoholbehandling – lovforslagets § 26

Dansk Sygeplejeråd finder det uklart, om forsøget mindsker borgernes mulighed for anonym behandling og rådgivning ved alkoholmisbrug. Under henvisning til, at der efter rådets opfattelse er stor fare for, at mange vil undlade at søge behandling, hvis denne ikke kan foregå anonymt, anbefaler sygeplejerådet, at forsøget opgives.

Blå Kors, Lægeforeningen og Rådet for Socialt Udsatte ser en risiko for, at forsøget medfører, at færre søger behandling for alkoholafhængighed. Lægeforeningen anfører bl.a., at en række misbrugspatienter erkender et helbredsproblem, men ikke opfatter sig som sociale klienter. Blå Kors anfører, at kravet om individuel bevilling af alkoholbehandling kan medføre risiko for, at den enkeltes motivation for behandling forsvinder, inden bevillingen når at blive givet. Desuden anføres, at en række alkoholmisbrugere ikke har så komplekse problemstillinger som stofmisbrugere.

Rådet for Socialt Udsatte bemærker videre bl.a., at forsøget bærer præg af et ønske om at kunne kontrollere og nedbringe omkostningerne ved alkoholbehandling.

Blå Kors, Lægeforeningen og Rådet for Socialt Udsatte peger på, at formålet med forsøget i forhold til kvalitet og effektivitet i behandlingen kan opnås ved at etablere en nærmere regulering af området.

I det omfang forsøget gennemføres, anfører Lægeforeningen, at det bør indskræmpes, at personlige oplysninger om patienten, der tilgår den kommunale forvaltning som led i behandling for alkoholmisbrug, ikke må udveksles med andre dele af den kommunale forvaltning.

FOA – Fag og Arbejde fremhæver vigtigheden af evaluering af forsøget, herunder særligt i forhold til om det afholder borgerne fra at søge behandling.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses bemærkninger:

Den foreslåede bestemmelse giver ministeren for sundhed og forebyggelse mulighed for at godkende frikommuneforsøg, hvorefter borgere ikke har ret til anonym alkoholbehandling og rådgivning, selv om den enkelte borger måtte ønske det.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er bl.a. at sikre kvalitet i behandlingen. Samtidig ligestilles borgere med alkoholmisbrug med borgere med stofmisbrugsproblemer, og det sikres, at frikommunen får indflydelse på valg og bevilling af ambulante alkoholbehandling på samme måde som ved bevilling af ambulante behandling til stofmisbrugere.

Det skal indledningsvis bemærkes, at de almindelige regler om tavshedspligt og beskyttelse af personlige oplysninger også finder anvendelse i forhold til oplysninger, der videregives fra et alkoholbehandlingstilbud til den kommunale forvaltning. Oplysningerne om personer, der henvender sig for at komme i alkoholbehandling, vil således ikke lovligt kunne videregives til andre dele af forvaltningen.

Der ændres med forsøgsbestemmelsen ikke på reglerne om, at kommunerne skal tilbyde gratis alkoholbehandling til alle, der ønsker at komme i behandling.

Samtidig fastholdes reglerne om frit valg til alkoholbehandling. Det betyder, at enhver kan bede om at komme i behandling for alkoholmisbrug på et kommunalt ejet alkoholambulatorium eller på et privat alkoholambulatorium, som er en del af det kommunale alkoholbehandlingstilbud, også selv om behandlingsstedet ligger uden for bopælskommunen. Bopælskommunen er forpligtet til at betale for behandlingen forudsat, at det valgte ambulatorium er en del af det kommunale behandlingstilbud.

For så vidt angår spørgsmålet om evaluering af forsøg vedrørende retten til anonym alkoholbehandling henvises til Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger vedr. generel evaluering af frikommuneforsøgene.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på skatteministerens område

Forsøg med mulighed for anvendelse af plejehjemmenes og ældrecentrenes nedstolede busser til andre formål med relation til driften af plejehjemmet/ældrecentret – lovforslagets § 27

Ældremobiliseringen finder, at forsøget er en god idé.

Forsøg på social- og integrationsministerens område

Forsøg med tilkøbsydelse til de borgere, der er visiteret til personlig og praktisk hjælp og madservice efter servicelovens § 83 – lovforslagets § 28

Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Dansk Sygeplejeråd og Ergoterapeutforeningen finder det uklart, om forsøgshjemlen alene omfatter tilkøb af ydelser, der knytter sig til servicelovens § 83, eller om muligheden for tilkøbsydelse også omfatter eksempelvis sundhedsområdet. Dertil giver de samme høringsparter og endvidere FOA samt Ældre Sagen udtryk for, at tilkøbsydelse ikke må føre til en standardglidning i form af en nedjustering i de kommunale serviceniveauer og den behovsbestemte hjælp til borgerne med den konsekvens, at borgeren henvises til at tilkøbe sig behovsbestemt hjælp, der i dag ikke er brugerbetaling på. Adgangen til at tilbyde tilkøbsydelse inden for velfærdsområderne bør ifølge høringsparterne Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Dansk Sygeplejeråd og Ergoterapeutforeningen derfor tydeliggøres og afgrænses, således at den behovsbestemte hjælp ikke forringes.

Danske Fysioterapeuter mener, at muligheden for til- og merkøbsydelse vil skabe et konkurrenceforvridende problem, idet praktiserende fysioterapeuter, som har tilsluttet sig overenskomsten med Regionernes Lønnings- og Taksævns, alene kan levere ydelser i overensstemmelse med de ydelser, der er aftalt i overenskomsten. Danske Fysioterapeuter mener således, at der er en risiko for, at den offentlige

regulering af praksissektoren forhindrer tilkøb hos private, mens det ikke er tilfældet for fysioterapeuter uden for overenskomsten.

Danske Ældreråd, Ergoterapeutforeningen, FOA og Ældre Sagen er positive overfor forsøg med tilkøbsydelse.

Dansk Erhverv er modstander af kommunale tilkøbsydelse. Organisationen finder bl.a. ikke, at de fire opstillede principper er tilstrækkelige til at tage hånd om problematikken med sammenblanding af kommunal/skattefinansieret økonomi og erhvervsvirksomhed. Efter organisationens opfattelse bør det – hvis adgang til tilkøb fastholdes – være et krav, at tilkøbsydelse skal placeres i et juridisk og økonomisk uafhængigt selskab for at sikre den nødvendige adskillelse og klarhed.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger:

Der er i lovudkastet opstillet fire forsøgsforudsætninger. Formålet med principperne i § 28, stk. 2, litra a) – c), er blandt andet at sikre, at borgere, der benytter tilbudet om tilkøbsydelse, ikke betaler mere end omkostningerne kan begrunde.

Målgruppen, der kan tilbydes tilkøbsydelse, er i lovudkastet afgrænset til de borgere, der er visiteret til ydelse efter servicelovens § 83, dvs. personlig og praktisk hjælp, uanset deres boligform. Formålet med princippet i § 28, stk. 2, litra d), er, at tilkøbsydelse ikke erstatter ydelse, som borgeren er berettiget til. Social- og Integrationsministeriet har på baggrund af høringssvarene foretaget en præcisering af § 28, stk. 2, litra d), således at det fremgår af bestemmelsen, at tilkøbsydelse ikke må erstatte ydelse, som borgeren er berettiget til efter serviceloven eller anden lovgivning.

Det vil stå frikommunerne frit for at beslutte, hvilke tilkøbsydelse de vil tilbyde denne gruppe af borgere *udover* den ydelse, som borgerne på baggrund af en konkret og individuel vurdering måtte være berettiget til efter serviceloven eller anden lovgivning, herunder sundhedsloven. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det efter det foreslåede § 28, stk. 2, bl.a. er en forudsætning for en forsøgsgodkendelse fra social- og integrationsministeren, at kommunalbestyrelsen i frikommunen i ansøgningen om at udføre forsøg nærmere redegør for, hvorledes principperne i litra a) - d) overholdes ved tilrettelæggelse af ordningen. Det skal sikre mod udhuling af kerneydelse.

For så vidt angår det af Danske Fysioterapeuter anførte om eventuelle konkurrenceforvridende problemer som følge af overenskomsten på området, er det Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse vurdering, at praktiserende fysioterapeuter, som er omfattet af overenskomsten, kan tilbyde tilkøb, idet kommunen og fysioterapeuten kan indgå en aftale, der giver adgang til tilkøb ved private fysioterapeuter, i medfør af § 2 i overenskomsten.

Erhvervs- og Vækstministeriets bemærkninger:

Det bemærkes, at det er helt centralt, at kommunernes prissætning foretages korrekt, da kunstigt lave priser for tilkøbsydelse vil kunne medføre forvridning af konkurrence mellem kommunale og private leverandører af ydelse. Priserne skal dække over de reelle direkte og indirekte omkostninger med henblik på at undgå krydssubsidiering og være gennemsigtige for borgerne og private leverandører.

Konkurrencerådet påser, at konkurrenceloven overholdes, og da Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen varetager den daglige administration af loven, vil private leverandører kunne klage til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt det kan udvikle sig til en stor administrativ byrde, når alle har mulighed for at klage, erkender styrelsen, at det vil kunne være en ressourcekrævende opgave for såvel styrelsen som de indklagede kommuner at undersøge og belyse kommunernes prissætning på tilkøbsydelse. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har imidlertid skønsmæssige beføjelser til at prioritere bl.a. klager over overtrædelser af lovens forbud mod konkurrenceforvridende støtte. Styrelsen har noteret sig, at frikommuneforsøget er et forsøg for et begrænset antal (9) kommuner. Forsøget vedrører endvidere en afgrænset periode indtil 31. december 2015, hvorefter erfaringerne med forsøget vil blive evalueret.

Spørgsmålet om kravet om, hvorvidt salg af tilkøbsydelse bør placeres i et selskab, der er juridisk og økonomisk uafhængigt af den pågældende kommune falder ikke inden for det område, som lovforslaget dækker.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

For så vidt angår et eventuelt krav om selskabsgørelse af opgaven med udbud af tilkøbsydelse kan Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærke, at det ikke har indgået som en del af de modtagne ansøgninger på området, at opgaven i givet fald skulle udføres i et selskab. De ovenfor omtalte principper vil efter ministeriets opfattelse medvirke til at skabe den fornødne klarhed i forhold til den øvrige kommunale opgavevaretagelse.

Det er i bestemmelsen præciseret, at tilkøbsydelse ikke må erstatte ydelse, som borgeren er berettiget til efter serviceloven eller anden lovgivning. Herudover giver bemærkningerne ikke anledning til ændringer.

Forsøg på økonomi- og indenrigsministerens område

Forsøg med mulighed for salg af reklameplads i elektroniske medier, bogbasker.dk – lovforslagets § 29

De Samvirkende Købmænd finder forslaget stærkt betænkeligt, da reklamering på en kommunal hjemmeside efter foreningens opfattelse kan give en annoncør en særlig legitimitet og autoritet, der ikke vil opnås på tilsvarende vis ved eksempelvis annoncering på en fysisk bygning. FOA – Fag og Arbejde peger ligeledes på, at borgerne har en forventning om, at oplysninger fra kommunen er uvildige og saglige, hvilket forsøget efter organisationens opfattelse vil bryde med. Dansk Erhverv anfører, at reklamer på kommunernes hjemmesider, kan give forbrugerne indtryk af, at de produkter mv., der reklameres for, er særlig godkendte eller anbefales af kommunen.

De Samvirkende Købmænd peger endvidere på, at mindre lokale butikker ikke vil kunne konkurrere med større landsdækkende kæder, når der er krav om, at kommunen skal kræve markedsprisen for reklamepladsen, samt at forsøg vil have meget store konsekvenser for den lokale presses mulighed for at opnå annonceindtægter på deres egne elektroniske medier. Dansk Erhverv anfører, at forslaget kan

virke konkurrenceforvridende over for andre medier. Danske Medier peger på, at forslaget vil gå ud over den frie presse, og at det ikke er en offentlig opgave at udgive og drive medier, men at det er et demokratisk fundament, at der findes en stærk og uafhængig presse, der kan orientere om, hvilke tiltag myndighederne overvejer, og hvilke konsekvenser dette vil have for borgerne.

Endelig peger Dansk Erhverv på, at det er påfaldende, at regeringen på den ene side vil opstille barrierer for fysisk reklamering og tryksager via en Ja-tak til reklamer ordning og på den anden side åbner for reklamering på kommunale hjemmesider.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, vil kommunalbestyrelsen i en frikommune kunne opstille lovlige betingelser for anvendelsen af elektroniske medier til brug for reklamering for andre.

Ligesom lov om kommuners og regioners anvendelse af fast ejendom og løsøre til brug for reklamering for andre bygger den foreslåede bestemmelse på tillid til, at kommunalbestyrelsen i en frikommune vil være bedst egnet til at træffe beslutning om, hvorvidt den adgang, kommunalbestyrelsen får til at anvende elektroniske medier til brug for reklamering for andre, skal benyttes, og i den forbindelse foretage den fornødne afvejning af på den ene side hensynet til neutralitet og saglighed og på den anden side hensynet til at skaffe sig supplerende finansiering. Der henvises til de særlige bemærkninger til den foreslåede bestemmelse.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker endvidere, at den foreslåede bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen skal opkræve markedspris for anvendelse af elektroniske medier til brug for reklamering for andre, tager sigte på at sikre, at sådan reklamering sker på de prismæssige vilkår, som gælder for markedet i øvrigt.

Endelig bemærker Økonomi- og Indenrigsministeriet, at den foreslåede adgang til reklamering på en kommunal hjemmeside har et andet sigte end reguleringen af forbrugernes modtagelse af fysiske reklamer på bopælen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af bestemmelsen.